

Obsah

Slovo úvodem	15
1 Etiopatogeneze obezity	16
1.1 Kritická období a rizikové faktory vzniku obezity	16
1.1.1 Genetické a epigenetické faktory	16
1.1.2 Faktory prostředí	20
1.1.3 Prenatální a časně postnatální faktory	20
1.1.4 Další rizikové faktory	23
2 Prevalence obezity	26
3 Obezita spojená s jinými chorobami	29
3.1 Monogenní typy obezity	30
3.2 Genetické syndromy spojené s obezitou	30
3.2.1 Prader-Williho syndrom	30
3.2.2 Bardet-Biedlův syndrom	34
3.3 Endokrinní choroby	34
3.3.1 Hypothyreóza	34
3.3.4 Cushingova choroba (Cushingův syndrom)	35
3.3.3 Deficit somatotropního hormonu	35
3.3.4. Pseudohypoparathyreóza 1a	35
3.4. Medikamentózní léčba vedoucí ke zvýšení tělesné hmotnosti	35
4 Vyšetření obézního dítěte	37
4.1 Klinické vyšetření	37
4.2 Antropometrické vyšetření	39
4.2.1 Technické vybavení potřebné pro antropometrické vyšetření	40
4.2.2 Technika antropometrického vyšetření	41
4.2.3 Výpočet indexů	42
4.2.4 Přístroje pracující na principu bioelektrické impedance	43
4.3 Laboratorní vyšetření obézního dítěte	43
4.3.1 Lipidový metabolismus	43
4.3.2 Inzulinová rezistence	45
4.3.3 Jaterní enzymy	46

4.3.4 Prozánětlivé faktory	47
4.3.5 Hormony štítné žlázy	47
4.3.6 Stanovení hladiny kortizolu	47
5 Metabolický syndrom v dětském věku	51
5.1 Definice metabolického syndromu	51
5.2 Etiopatogeneze metabolického syndromu	53
5.3 Terapie metabolického syndromu	54
6 Dětská obezita a kardiovaskulární riziko	56
6.1 Dyslipidémie	56
6.2 Hypertenze	57
6.3 Kouření	64
7 Kognitivně behaviorální terapie obezity v běžné praxi lékaře	66
7.1 Základy KBT	66
7.1.1 Teorie učení jako východisko KBT	66
7.1.2 Specifika role lékaře při vedení dětí s nadváhou či obezitou	68
7.1.3 Cíle terapeutického působení při regulaci chování a myšlení obézního dítěte a jeho rodiny	69
7.2 Praktická aplikace prvků KBT při změně stravovacích a pohybových návyků	70
7.2.1 Motivace dítěte a jeho rodiny ke změně	70
7.2.2 Smlouva mezi lékařem, dítětem a rodiči	70
7.2.3 Oceňování a sebehodnocení jako činitel upevňující vhodné chování	72
7.2.4 Techniky sebekontroly aneb záznamy jídelníčku – odrazový můstek pro změnu	73
7.2.5 Identifikace zásadních chyb ve stravovacích návycích dítěte a možná intervence	75
7.2.6 Nejčastější chyby nejen dětských jídelníčků s návrhem možného řešení	75
7.3 Desatero rad pro rodiče	77
8 Fyziologické aspekty výživy v prevenci a léčbě obezity	80
8.1 Metabolické aspekty výživy	80
8.2 Výživa k prevenci	82
8.3 Výživa v léčbě obezity	84
9 Pohyb v prevenci a terapii dětské obezity	87
9.1 Pohybová aktivita	88
9.2 Tělesná výchova ve škole	89

9.3 Mimoškolní aktivity	90
9.4 Pohybová aktivita v terapii dětské obezity	90
9.5 Zásady při zatěžování mladého organismu	91
10 Terapie obezity	97
10.1 Medikamentózní léčba obezity (J. Kytnarová)	97
10.2 Chirugická léčba (J. Kytnarová)	98
10.3 Lázeňská léčba obezity (B. Kosová)	98
11 Raná prevence sekulárního zvyšování adipozity a redukce tělesné zdatnosti	101
12 Prevence obezity	104
12.1 Prevence na úrovni zdravotní služby	104
12.2 Prevence na úrovni lokální a národní	104
Závěr	106